

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci navrhovatele **J. K.**, zastoupeného JUDr. Petrem Práglem, advokátem se sídlem Dlouhá 5, 400 02 Ústí nad Labem, proti odpůrcům **1) Finančnímu ředitelství v Ústí nad Labem**, se sídlem Velká Hradební 61, 400 21 Ústí nad Labem, a **2) Finančnímu úřadu v Libochovicích**, se sídlem Náměstí 5. května 50, 411 17 Libochovice, o obnovu řízení vedených u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Ca 525/2002, 15 Ca 229/2003, 15 Ca 93/2004, 15 Ca 118/2004, 15 Ca 263/2004, 15 Ca 157/2005, 15 Ca 180/2005 a 15 Ca 42/2007, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 11. 2007, č. j. 15 Ca 195/2007 - 10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Navrhovatel **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odpůrcům 1) a 2) **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Odměna advokáta JUDr. Petra Prágla **se určuje** částkou 8568 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 14. 8. 2007 se navrhovatel u Krajského soudu v Ústí nad Labem domáhal obnovy řízení ve všech věcech, v nichž krajský soud zamítl jeho žaloby proti rozhodnutím odpůrců 1) a 2). K návrhu přiložil kopii pravomocného rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 13. 6. 2007, č. j. 3 T 286/2004-450, jímž byl zproštěn obžaloby z trestného činu zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákona a který podle něj dokládá vady daňových řízení, k nimž krajský soud v dosavadních řízeních o žalobách nepřihlédl.

Krajský soud návrh odmítl usnesením ze dne 1. 11. 2007. Odůvodnil to tím, že obnova řízení podle soudního řádu správního je sice při splnění určitých podmínek možná (§ 111 a násl. s. ř. s.), ovšem lze ji povolit jen ve věci rozsudku vydaného v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a v řízení ve věcech politických stran a politických hnutí. Všechny rozsudky Krajského soudu v Ústí nad Labem, vůči nimž navrhovatel svůj návrh směřuje, byly přitom vydány v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu; návrh na obnovu řízení tak není přípustný. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že navrhovatel dosáhl pro sebe příznivého výsledku v trestním řízení, neboť nelze směšovat řízení trestní s řízením daňovým.

Navrhovatel napadl usnesení krajského soudu kasační stížností; jako její důvody označil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a e) s. ř. s. Namítl zde, že krajský soud porušil ustanovení soudního řádu správního o obnově řízení, jakož i § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s., a nerespektoval ani právní názor Nejvyššího správního soudu, vyjádřený v dopise navrhovateli ze dne 24. 8. 2007 pod č. j. Na 213/2007 - 6. Krajský soud podle navrhovatele zaměnil důvody jeho návrhu na obnovu řízení s důvody, pro něž soud dříve přezkoumával rozhodnutí odpůrců, a odepřel mu ochranu, přestože soudní řád správní ji umožňuje poskytnout. Předmětem návrhu na obnovu byl nezákonný úřední postup odpůrců [tedy zásah ve smyslu § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] v daňovém řízení, který byl prokázán i zprošťujícím rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 13. 6. 2007. Vady řízení u odpůrců pak měly vliv i na zákonnost rozhodnutí odpůrců. Krajský soud pochybil, pokud se návrhem na obnovu řízení nezabýval věcně a nezkoumal, zda prokázané protiprávní jednání odpůrců není nezákonným zásahem ve smyslu § 4 odst. 1 písm. c) a § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Řízení před soudem tak trpí vadou, která způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu.

Navrhovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Zástupce ustanovený soudem doplnil kasační stížnost podáními ze dne 10. 3. 2008 a ze dne 21. 4. 2008; v druhém z nich odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2008, č. j. 1 Afs 7/2008 - 91, z něž plyne, že o námitce podjatosti, kterou navrhovatel opakovaně vznášel vůči ředitelce odpůrce 2), nebylo nikdy rozhodnuto. Rozsudek krajského soudu je z tohoto důvodu nesprávný, protože jeho závěr je předčasný.

Odpůrce 1) ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil na to, že kasační stížnost proti usnesení, jímž byl návrh odmítnut, lze podat pouze z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Dále uvedl, že v řízeních vedených v navrhovatelových věcech u krajského soudu, jichž byl účastníkem, vskutku není obnova řízení přípustná, protože ve všech

případech šlo o žaloby proti rozhodnutím správního orgánu. Navrhl proto, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Odpůrce 2) se ke kasační stížnosti nevyjádřil a setrval na svém dosavadním stanovisku.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve je třeba upřesnit, že z kasačních důvodů, které stěžovatel označil [§ 103 odst. 1 písm. a), b) a e) s. ř. s.], připadá u kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí, jímž krajský soud odmítl návrh, v úvahu pouze důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. K nesprávnému posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] totiž může dojít jen tehdy, pokud se soud vůbec věcně zabýval nějakou právní otázkou, tj. pokud rozhodl meritorně. Stejně tak namítat, že soud nesprávně zhodnotil vytýkané vady řízení před správním orgánem [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], lze jen tehdy, pokud soud takové výtky zkoumal a vyvrátil je; to může opět učinit jen v rozsudku. Krom toho jistě i rozhodnutí o odmítnutí návrhu může být nepřezkoumatelné, případně řízení, v němž bylo vydáno, může trpět vadou, ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Navrhovatel ve své kasační stížnosti používá pojmy „*nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu*“ a „*vada řízení před soudem*“; poukazuje však jimi nikoli na nějaká procesní pochybení krajského soudu, nýbrž opět na to, že krajský soud pochybil ve svém hmotněprávním úsudku, pokud o návrhu na obnovu řízení nerozhodl věcně, nebo lépe řečeno, pokud mu nevyhověl. I tyto námitky tak spadají pod důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Bez ohledu na to, k jakému důvodu podle § 103 odst. 1 s. ř. s. měly být navrhovatelovy námitky přiřazeny, žádná z nich neobstojí. Jak krajský soud správně uvedl, obnova řízení je přípustná jen proti rozhodnutí vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a ve věcech politických stran a politických hnutí (§ 114 odst. 1 s. ř. s.). Z toho též plyne, že obnova řízení není přípustná proti rozhodnutí vydanému v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu; obnovy právě takových řízení se přitom navrhovatel domáhal. Navrhovatel výslovně nezpochybnil to, že v řízeních, jejichž obnovy se domáhá, rozhodoval krajský soud o žalobách proti rozhodnutí správního orgánu. Vytýká však krajskému soudu, že porušil § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a ustanovení o obnově řízení: domnívá se totiž, že postup odpůrců vůči němu představuje nezákonný zásah, přičemž obnova řízení ve věci nezákonného zásahu je přípustná. Navrhovatel ovšem užívá pojem „*zásah*“ v obecném slova smyslu a nerespektuje podmínky řízení na ochranu před nezákonným zásahem upravené v soudním řádu správním, jakož ani systematiku tohoto zákona a vzájemný vztah jednotlivých typů řízení vedených před správními soudy.

V nejobecnějším smyslu je samozřejmě možné označovat jakýkoliv úkon orgánu veřejné moci, který se dotýká subjektivních práv právnických a fyzických osob, a tedy i rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., jako „*zásah*“; soudní řád správní však takto široký pojem člení a rozlišuje zejména mezi 1) rozhodnutím správního orgánu (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), 2) nečinností správního orgánu [§ 79 odst. 1 s. ř. s.) a 3] nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (legislativní zkratka „*zásah*“; § 82 s. ř. s.). Podle § 82 s. ř. s. se přitom – při splnění dalších podmínek – lze domáhat ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není

rozhodnutím (zde se mají na mysli různé neformální úkony – faktické pokyny, bezprostřední zásahy, zajišťovací úkony atd.). Navrhovatel konkrétně neuvádí, co přesně by mělo být „zásahem“ v jeho věci; ze soudních spisů vedených v řízeních, jejichž obnovy se navrhovatel domáhá, je však zřejmé, že žaloba vždy směřovala proti rozhodnutí – tedy formálnímu úkonu správního orgánu, jímž bylo ukončeno formálně vedené řízení – nikoli proti neformálnímu úkonu, jenž by mohl být označen jako „zásah“ ve smyslu § 82 s. ř. s.

Je tak zřejmé, že návrh na obnovu řízení podaný navrhovatelem není přípustný ve smyslu § 114 odst. 1 s. ř. s. Pro úplnost lze dodat, že důvodem obnovy řízení podle § 111 a násl. s. ř. s. mohou být jen nové skutečnosti, které účastník dříve nemohl uplatnit, nebo jiné rozhodnutí o předběžné otázce, které může přivodit pro účastníka příznivější výsledek obnoveného řízení. Řízení v navrhovatelových věcech, jejichž obnovy se nyní navrhovatel domáhá, si nežádala posuzování předběžných otázek, a tato varianta tedy nepřipadá v úvahu; navrhovatele k podání návrhu vedla patrně spíše domněnka, že se objevily nové skutečnosti, a to konkrétně skutečnosti popsané v rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 13. 6. 2007, jímž byl zproštěn obžaloby z trestného činu zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákona. Tato domněnka však není správná. Okresní soud v trestním řízení zprostil navrhovatele obžaloby proto, že skutek označený v obžalobě není trestným činem. Z toho lze usoudit pouze tolik, že jednání navrhovatele nebylo (úmyslným) krácením daně ve smyslu § 148 trestního zákona. Neznaменá to však, že navrhovatel též dostal všem svým povinnostem v daňovém řízení a unesl v tomto řízení své důkazní břemeno, a že tedy nebylo na místě, aby mu správce daně adresoval rozhodnutí ukládající mu zaplacení daně či penále či jej vyzýval k součinnosti v daňovém řízení. Už vůbec to pak nemůže zvrátit závěry krajského soudu, vzešlé z řízení uvedených v záhlaví tohoto rozsudku (a později potvrzené Nejvyšším správním soudem v řízeních o kasačních stížnostech), podle nichž byla navrhovatelem napadená rozhodnutí odpůrců správná a vydaná v souladu se zákonem (případně se jednalo o rozhodnutí vydaná toliko v rámci vedení řízení, která správní soudy přezkoumávat nemohou).

Závěry krajského soudu o tom, že obnova řízení v navrhovatelem označených věcech není přípustná, nejsou v rozporu ani s postojem zdejšího soudu vyjádřeným v přípisu č. j. Na 213/2007 - 6 ze dne 24. 8. 2007, jehož se navrhovatel dovolává. Nejvyšší správní soud zde zdůraznil zejména to, že obnova řízení není přípustná proti rozhodnutí o kasační stížnosti. Jelikož návrh na obnovu řízení byl neurčitý, poučil jej zároveň o náležitostech, které musí takový návrh splňovat, aby se jím správní soud mohl zabývat. Toto poučení mělo obecný charakter; rozhodně jím zdejší soud nevyjádřil to, že pokud navrhovatel vybaví jakýkoli svůj případný budoucí návrh na obnovu jakéhokoli řízení všemi formálními náležitostmi podle § 116 s. ř. s., stane se návrh automaticky projednatelným a nebude jej možno odmítnout navzdory tomu, že jde o návrh nepřípustný (srov. § 114 s. ř. s.).

Konečně nesprávnost závěrů krajského soudu podpořil navrhovatel i poukazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 3. 2008, č. j. 1 Afs 7/2008 - 91, z nějž podle něj plyne, že odpůrce 2) dosud nerozhodl o námitce podjatosti, opakovaně vznášené navrhovatelem; rozhodnutí krajského soudu je tak předčasné. Zde je opět nutno zdůraznit, že různé okolnosti daňových řízení týkajících se navrhovatele, rozebírané v rozsudcích jak

soudů správních, tak třeba i soudů trestních, nemohou zpochybnit závěr krajského soudu, podle něž obnova řízení v navrhovaných věcech není přípustná, protože samotný typ řízení (o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu) to neumožňuje. Jen pro úplnost lze dodat, že rozhodnutí ve věci 1 Afs 7/2008 se týkalo daně z příjmů fyzických osob za rok 2000, konkrétně pak toho, že správce daně pokračoval v daňové kontrole této daně za uvedené zdaňovací období, aniž rozhodl o námitce podjatosti vznesené navrhovatelem. Tato vada měla vliv na zákonnost dodatečného platebního výměru, resp. rozhodnutí o odvolání; proto krajský soud žalobě vyhověl a Nejvyšší správní soud jeho názor poté potvrdil. Správce daně se tak bude muset touto otázkou znovu zabývat ve vztahu k daňové kontrole prováděné u navrhovatele ohledně daně z příjmů fyzických osob za rok 2000; na ostatní navrhovatelovy věci, u nichž se navrhovatel domáhá obnovy, tato vada nijak nedopadá.

Navrhovatel se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Navrhovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; odpůrcům 1) a 2) pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly. Zástupci, který byl navrhovateli ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu). Soud proto přiznal ustanovenému zástupci v souladu se sazbou mimosmluvní odměny podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu 6300 Kč za tři úkony právní služby (převzetí věci a dvě podání ve věci samé ze dne 10. 3. 2008 a ze dne 21. 4. 2008) a 900 Kč jako paušální náhradu výdajů s těmito úkony spojených [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu], celkem tedy 7200 Kč. Jelikož je zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka 7200 Kč o částku 1368 Kč odpovídající dani, kterou je zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů. Celkem tedy zástupci náleží 8568 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. května 2008

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu